

Shutte Duygusal Zeka Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Shutte Duygusal Zeka Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30162>

Özet

Shutte Duygusal Zeka Ölçeği, bireylerin kendi duygusal yeteneklerini de?erlendirmeyi amaçlayan, öz bildirim temelli bir psikometrik araçtır. Orijinal olarak Nicola S. Schutte ve arkadaşları tarafından duygusal zeka kavramının Salovey ve Mayer modeli temel alınarak geliştirilmiştir. Türkiye'deki uyarlama çalışması, S. Tok tarafından 2008 yılında bir doktora tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bu uyarlama, özellikle **üst düzey performans sporcusu** ve sedanter bireylerin duygusal zeka ve kişilik özelliklerini incelemek amacıyla kullanılmıştır. Ölçek, bireyin duygular algılama, ifade etme, düzenleme ve kullanma kapasitelerine ilişkin algılarını ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

Shutte Duygusal Zeka Ölçeği, Duygusal Zeka, Öz Bildirim Ölçeği, Tok Uyarlaması, Spor Psikolojisi, Yetenek Modeli.

Yazarlar

Nicola S. Schutte, John M. Malouff, L. E. Hall, D. J. Haggerty, J. T. Cooper, C. J. Golden, L. Dornheim (Orijinal Yazarlar), S. Tok (Türkçe Uyarlamayı Yapan).

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin duygusal zeka düzeylerini, özellikle de duygusal yeterlilik alanlarındaki algılarını kantitatif olarak belirlemektir. Bu ölçüm, bireylerin duygusal bilgiyi ne kadar etkili kullandıkları ve duygusal süreçleri ne kadar iyi yönettiklerini anlamaya yardımcı olur.

Türkçe adaptasyon çalışması özel amaç ise, **üst düzey performans sporcuları** ile sedanter bireyler arasındaki duygusal zeka ve kişilik özelliklerindeki farklılıkları araştırmaktır. Bu çalışma, duygusal zekanın atletik başarı ve genel yaşam adaptasyonu üzerindeki rolünü psikometrik verilerle desteklemeyi hedeflemiştir.

Yapı

Shutte Duygusal Zeka Ölçeği (SDZÖ), psikolojideki **duygusal zeka** (DZ) yapısını ölçmektedir. Ölçek, özellikle John D. Salovey ve Peter Mayer tarafından ortaya konan ve duygusal bilgiyi işleme yeteneğine odaklanan yetenek modelini temel alır.

SDZÖ, genellikle tek bir genel yapı puanı üretmekle birlikte, duygusal zekanın dört ana bileşenini örtük olarak de?erlendirir:

Duyguların Algılanması ve İfadesi (Perception and Expression of Emotion)

Duyguların Kullanımı (Utilization of Emotion)

Duygusal Bilginin Anlaşılması (Understanding Emotional Knowledge)

Duyguların Yönetimi (Management of Emotion)

Geçerlik

Kaynak içerikte Türkçe uyarlamaya dair spesifik geçerlik (Validity) değerleri belirtilmemiştir ('-'). Ancak, uyarlama çalışması (Tok, 2008) bir doktora tezi olması nedeniyle, geçerlik analizlerinin (örneğin yapı geçerliği, ölçüt geçerliği veya faktör analizi) tezin tam metninde detaylıca sunulduğu varsayılmaktadır.

Orijinal Schutte Ölçeği (SSEIT) için yapılan araştırmalar, genellikle tatmin edici düzeyde yapı geçerliği ve ayrıştırılabilirliği bildirmiştir. Ölçeğin, diğer duygusal zeka ölçütleri ve ilgili kişilik özellikleri (örneğin, nevroz ile negatif korelasyon) ile beklenen yönlerde ilişkiler gösterdiği belirtilmiştir.

Güvenilirlik

Türkçe uyarlama çalışmasına ait özet verilerde spesifik güvenilirlik (Reliability) katsayıları yer almamaktadır ('-'). Psikometrik açıdan sağlam bir ölçek uyarlaması için iç tutarlılık (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test güvenilirliği gibi değerlerin hesaplanması esastır.

Orijinal SSEIT ölçeği, genellikle yüksek düzeyde iç tutarlılık sergilemektedir (çoğu çalışmada Cronbach Alfa katsayısının .80 üzerinde olduğu rapor edilmiştir). Türkçe uyarlamasının detaylı güvenilirlik analizleri için Tok (2008) doktora tezinin incelenmesi gerekmektedir.

Faktör Analizi

Shutte Duygusal Zeka Ölçeği, ilk geliştirildiğinde tek faktörlü bir yapıya sahip olması amaçlanmıştır ve birçok araştırmacı tarafından genel bir duygusal zeka puanı elde etmek için tek boyutlu bir araç olarak kullanılmaktadır.

Ancak, çeşitli kültürlerde ve popülasyonlarda yapılan keşifsel ve doğrulayıcı faktör analizleri, ölçeğin maddelerinin bazen iki, üç veya dört faktörlü bir yapıyı daha iyi temsil ettiğini göstermiştir. Bu faktörler genellikle Duygusal Algı, Duygusal Yönetim ve Duygusal Kullanım gibi alt boyutlara ayrılmaktadır. Tok'un (2008) Türkçe uyarlamasında hangi faktör yapısının doğrulandığı, tezin metodoloji bölümünde açıklanmıştır.

Araç

Test Türü: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Format: Orijinal ölçek 33 maddeden oluşur ve genellikle 5 veya 7 noktalı bir Likert Ölçeği kullanılarak derecelendirilir (Örneğin, "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a).

Mevcut Diller: İngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Yetkinler ve Ergenler

Yaş Grubu: Genç Yetkinler ve Orta Yaş Grubu

Popülasyon Detayları: Türk uyarlaması özelinde, üst düzey performans sporcuları ve sedanter bireylerden oluşan bir örneklem kullanılmaktadır.

Test Metodolojisi: Katılımcıların, ölçekteki her bir ifadeye ne derece katıldıklarını belirtmeleri istenir. Yüksek puanlar, yüksek düzeyde algılanan duygusal zekaya işaret eder.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Yetenek, Yapı Geçerliliği, Performans Sporcuları, Sedanter Bireyler, İç Tutarlılık, Öz Bildirim.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlaması: Veri Bulunmamaktadır (Tok, 2008)

Bağılı E-posta Adresleri: Veri Bulunmamaktadır

Yazma Adresi: Veri Bulunmamaktadır

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler ve Ücret: Ölçeğin akademik ve araştırmacı amaçlı kullanımı genellikle orijinal yazarların iznine tabidir. Türk uyarlaması, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü bünyesinde doktora tezi olarak sunulmuştur.

Test Yılı (Uyarlama): 2008

Orijinal Test Yılı: 1998

Kaynaklar

Temel Uyarlama Kaynağı:

Tok, S. (2008). *Üst düzey performans sporcusu ve sedanterlerde duygusal zeka kıllik özelliklerinin araştırılması* (Doktora tezi). Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir. Bu tezin tam metnine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr

Orijinal Ölçek Kaynağı:

Schutte, N. S., Malouff, J. M., Hall, L. E., Haggerty, D. J., Cooper, J. T., Golden, C. J., & Dornheim, L. (1998). Development and validation of a measure of emotional intelligence. *Personality and Individual Differences*, 25(2), 167-177.

Ölçeğe ait orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: shutte-duygusal-zeka-olcegi-toad.pdf

Shutte Duygusal Zeka Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddelerine dair bilgi kaynak içerikte bulunmamaktadır. Bu nedenle, maddeler mevcut değildir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir. Maddelerin tam listesi için Tok (2008) doktora tezine başvurulmalıdır.